

ULUSAL VE SINIFSAK TAVIR

Aydınlık Dergisi, 23 Aralık 2001

Yıldırım Koç

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 11 Aralık 2001 günü Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer'i ziyaret etti ve kendisine, Avrupa Birliđi'nin Kıbrıs, Ermeni soykırımı iddiaları, azınlıklar-bölücülük, Ege sorunu, Patrikhane, Heybeliada Ruhban Okulu ve IMF programları konularından Türkiye'den ne istediği konusunda belgelere dayalı bir rapor sundu. Bu raporun ardından kamuoyunda tartışmalar başladı.

Ben de 13.12.2001 günü TRT-2'de Büyüteç Programında bu konuda konuşmacı olarak davet edildim. Programa İstanbul'dan Sayın Cengiz Aktar katıldı. Sayın Aktar'la tamamiyle farklı ve hatta çatışan görüşler savunduk. Tartışmanın bir yerinde Sayın Aktar, TÜRK-İŞ'in, işçileri doğrudan ilgilendiren konuları bırakıp bazı ulusal sorunlarla uğraştığını ileri sürdü ve bu durumu sert bir biçimde eleştirdi. Sayın Aktar, Avrupa Birliđi genişleme uzmanı ve AB'ci. Dikkatimi çeken nokta, kendisi öyle ifade etmese de, ulusalcılığı ve sınıfsal tavrı birbirinden kopuk ve hatta çelişir bir biçimde algılaması veya öyle sunmaya çalışması.

Bu anlayış solun bazı kesimlerinde de yaygın. 12 Mart öncesinin ulusalcı solunun büyük bir bölümü, 12 Mart ve özellikle 12 Eylül sonrasında yaşanan acılara ve kültür düzeyinin düşmesine bağlı olarak, ulusalcılığı bıraktı, hatta anti-ulusalcı oldu ve bir kısmı bir dönem PKK'ya bile umut bağladı. Sınıfsal çıkarlar ve çizgi ile, ulusal çıkarlar ve çizgiyi birbirinin karşıtı gibi algıladı. Solun bugünkü durumunun en önemli nedenlerinden birinin bu büyük yanlışlık olduğu kanısındayım.

Bu tavra bir başka toplantıda daha rastladım. Balkan ülkeleri sendikalarının bir toplantısında AB'nin Balkanlar politikasını eleştiriyordum. AB'nin Balkan Pakıtı (Güneydođu Avrupa Pakıtı) politikasının bölgedeki ülkelerin bağımsızlığını ve ulusal egemenliğini zedelediğini, bunların olmadığı yerde de demokrasinin ve sendikal hakların olamayacağını söyledim. Toplantıda bulunan bir Alman sendika uzmanı bunlara tepki gösterdi; benim ulusalcı olduğumu belirtti. Ulusalcılığın demokrasiye ve işçi hareketine büyük zarar verdiğini iddia etti. Ama Almanların Yugoslavya'nın parçalanmasında mikro milliyetçiliği nasıl teşvik ettiklerini, "halkların Avrupası" tezi ile nasıl Alman ırkçılığı yaptıklarına hiç değinmedi. Balkan ülkelerinde Avrupa Birliđi'nin çıkarları doğrultusunda çalışma yaptığını bildiğim bu sendika uzmanının iddiaları da dikkatimi çekti.

Ulusalcılıkla sınıf çıkarları arasındaki ilişki bugün hayati önemdedir.

Bir tarafta, ulusalcılıkla sınıf çıkarlarının aynılığını savunanlar var; diğer tarafta ise bunların birbirinin zıttı olduğunu ileri sürenler. Bugün Türkiye'deki saflaşmanın ölçütlerinden biri de bu konuda takınılan tavrı.

Bence, bugün anti-emperyalist olunmadan, ulusalcı bir çizgi benimsemeden, Türkiye'ye sahip çıkılmadan, işçi sınıfının çıkarları savunulamaz, Türkiye ileriye götürülemez.

Ulusalcılıkla sınıf çıkarlarını karşı karşıya getirmeye çalışanlar ise, kanımca, ya hala Soğuk Savaş kategorileriyle düşünenler, ya da (en nazik ifadeyle) kötü niyetliler.